

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Kamila Ożarowska

w sprawie P.P.

oskarżonego o przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k.

w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2025 r.

osobistego zażalenia oskarżonego P.P. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2025 r., w sprawie o sygn. akt III KK 375/25,

w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu kasacji obrońcy P.P. oskarżonego o czyn z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., wyrokiem z dnia 3 września 2025 r., sygn. akt III KK 375/25, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 5 listopada 2024 r., w sprawie II Ka 271/24, utrzymujący w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 29 kwietnia 2024 r., w

sprawie II K 697/23 - i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Tarnobrzegu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Postanowieniem z dnia 3 września 2025 r. Sąd Najwyższy zastosował na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k. wobec P.P. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 3 grudnia 2025 r.

Zażalenie na to postanowienie złożył obrońca oskarżonego. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 30 września 2025 r. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, nie znajdując podstaw do uwzględnienia skargi.

Następnie wpłynęło osobiste zażalenie oskarżonego na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2025 r. o zastosowaniu wobec P.P. tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Oskarżony zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych mający polegać na bezpodstawnym przyjęciu, że dopuścił się zarzucanego przestępstwa. Podniósł nadto, że niesłusznie Sąd stwierdził, że oskarżony działał w warunkach recydywy. W konkluzji wniósł o uchylenie zastosowanego wobec niego tymczasowego aresztowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie oskarżonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że w zaskarżonym postanowieniu wykazano prawidłowo istnienie przesłanki z art. 249 § 1 k.p.k., która w ogóle umożliwia stosowanie środków zapobiegawczych – przepis ten stanowi bowiem, że środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania wtedy, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, iż oskarżony popełnił zarzucone mu przestępstwo. Stosując wobec oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania (art. 538 § 2 zd. pierwsze k.p.k.), wobec ustania, z chwilą wydania wyroku kasatoryjnego, wykonania orzeczonej kary (art. 538 § 1 k.p.k.), Sąd kasacyjny uznał, że w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów, wykazanych prawidłowo w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, istnieje duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Jak podkreślił Sąd stosujący tymczasowe aresztowanie, przesłanka z art. 249 § 1 k.p.k. wymaga „jedynie ustalenia dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa, nie zaś pewność co do tego stanu

rzeczy. Pewność tę znamionuje dopiero prawomocne orzeczenie sądu, rozstrzygające kwestię odpowiedzialności karnej osoby, której przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa”.

Trafnie też wykazał Sąd Najwyższy w zaskarżonym postanowieniu, że wysokość grożącej oskarżonemu kary uzasadniała konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przez zastosowanie tego najsurowszego środka zapobiegawczego (art. 258 § 2 k.p.k.). Przypomnieć należy, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego. Przepis ten stwierdza, że jeśli oskarżonemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo gdy sąd pierwszej instancji skazał go na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może być uzasadniona grożącą oskarżonemu surową karą (*por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1; postanowienia SN: z dnia 11 lutego 2025 r., III KZ 4/25, Lex nr 3827425; z dnia 30 grudnia 2024 r., II KZ 65/24, LEX nr 3827903; z dnia 11 lipca 2023 r., II KZ 46/23, LEX nr 3588003*).

Przepis art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania co do istnienia obawy, że oskarżony będzie - z uwagi na grożącą mu karę - bezprawnie utrudniał postępowanie, a tym samym nie ma w tym wypadku, tak jak to ma miejsce w sytuacjach określonych w art. 258 § 1 k.p.k., konieczności wykazywania, iż zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego. Innymi słowy, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, czy oskarżony podejmował już w przeszłości konkretne działania w tym kierunku. Wysokość nieprawomocnie orzeczonej wobec oskarżonego przez Sąd I instancji kary pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu charakteru sprawy i rodzaju ciężącego na oskarżonym zarzutu, w pełni uprawniały do zastosowania wobec niego najsurowszego z przewidzianych prawem środków zapobiegawczych. W zaskarżonym postanowieniu Sąd zaakcentował, że omawiana przesłanka nie ma w przypadku oskarżonego „wymiaru abstrakcyjnego”, skoro wymierzono mu nieprawomocnie karę 5 lat

pozbawienia wolności, a pozostaje pod zarzutem popełnienia zarzucanego przestępstwa w warunkach recydywy.

W kontekście zarzutu podniesionego przez oskarżonego w zażaleniu, a związanego z zarzucanym działaniem w tych warunkach, należy wskazać, że przesłanki tzw. recydywy podstawowej określa przepis art. 64 § 1 k.k.

Sąd I instancji uznał za słuszne przyjęcie działania oskarżonego w tych warunkach, a trafność tej decyzji z pewnością zostanie poddana kontroli przez Sąd odwoławczy przy ponownym rozpoznaniu wniesionej apelacji. Nie miejsce natomiast w niniejszym postępowaniu zażaleniowym na ostateczne rozstrzygnięcie tej kwestii.

W konsekwencji więc, przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. i przy braku przesłanek negatywnych wskazanych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k., przepis art. 258 § 2 k.p.k. może stanowić samoistną podstawę zastosowania tymczasowego aresztowania.

Dlatego analizując treść zarzutów zażalenia jednoznacznie stwierdzić należy, że nie podważyły one w żadnym stopniu toku rozumowania Sądu Najwyższego stosującego tymczasowe aresztowanie. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym przedmiotowe zażalenie podziela także przekonanie Sądu I instancji, że zastosowanie na obecnym etapie postępowania środków zapobiegawczych o wolnościowym charakterze nie byłoby wystarczające, by w pełni zabezpieczyć prawidłowy tok prowadzonego po raz kolejny postępowania odwoławczego.

Nie dostrzega również szczególnych względów i okoliczności z art. 259 § 1 k.p.k., które nakazywałyby odstąpienie od stosowania tymczasowego aresztowania.

Mając powyższe fakty na uwadze, nie uwzględniono zażalenia oskarżonego.

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Andrzej Stępka

Paweł Wiliński

[WB]

[a.ł]